

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **K. U.**, bývajúcej v B., zastúpená C. so sídlom v B., proti odporcovi **L. U.**, bývajúcemu v L., zastúpenému JUDr. B. H., advokátkou v L., **o určenie výživného na manželku**, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6 C 246/2009, o návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

r o z h o d o l :

Vec Okresného súdu Levice vedenú pod sp. zn. 6 C 246/2009 prikazuje **Okresnému súdu Bratislava I.**

O d ô v o d n e n i e

V priebehu konania o zrušenie vyživovacej povinnosti, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6 C 246/2009, predložil Okresný súd Levice spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava I. Návrh navrhovateľka v zastúpení centra právnej pomoci odôvodnila tým, že je matkou troch detí: B. H., narodeného X., maloletého T. H., narodeného X. a malotej M. U., narodenej X., ktoré žijú s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti, v súčasnosti je to v krízovom centre na B.. Uviedla, že jej jediným príjmom sú prídavky na maloleté deti a príjem z príležitostných brigád, v súčasnosti je však nezamestnaná a vo vysokom štádiu tehotenstva so štvrtým dieťaťom. Poukázala na to, že síce na maloleté dieťa – T. H. je súdom stanovené výživné, otec dieťaťa si túto povinnosť dobrovoľne neplní. Navrhovateľka sa obrátila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny so žiadosťou o poskytnutie náhradného výživného, ktoré jej však ku dnešnému dňu poskytnuté nebolo. Uviedla, že sa pre dôvody vyššie uvedené nachádza v stave materiálnej núdze. V jej finančných možnostiach nie je absolútne reálne zúčastňovať sa na súdnych pojednávaníach vedených na Okresnom súde Levice. Z dôvodu, že je v siedmom mesiaci tehotenstva, je teda predpoklad, že v čase vytýčenia najbližšieho pojednávania sa bude navrhovateľka celodenne

starat' o ďalšie maloleté dieťa, pričom si nebude môcť dovoliť hrať cestovné z B. a späť, taktiež nemá možnosť zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti pre prípad, že by sa musela zúčastniť pojednávania na Okresnom súde Levice. Navrhovateľka je toho názoru, že sú splnené zákonné podmienky na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava I.

Vo vyjadrení k návrhu navrhovateľky odporca uviedol, že nesúhlasí s podaným návrhom, pretože príslušným súdom na konanie o rozvod manželstva je Okresný súd Levice. Uviedol, že syn navrhovateľky B. H. je už plnoletý, pracuje v priemyselnom parku v L., takže navrhovateľka sa stará o dve maloleté deti. Odporca poukázal na to, že navrhovateľke posieľa na účet mesačne 180 € a to výživné na maloletú M., narodenú X. a 190 € výživné na manželku. Podľa názoru odporcu už len z týchto prostriedkov je schopná ustanoviť sa na Okresnom súde Levice. Odporca má obavu, že navrhovateľka sa účelovo neustanovuje na súd.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku o prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu.

Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú.

Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania.

Dôvody vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu sú také okolnosti, ktoré predovšetkým umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným ako príslušným súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danej veci existuje objektívna skutočnosť odôvodňujúca delegáciu predmetnej veci z dôvodu vhodnosti. Navrhovateľka sa nachádza v kritickej finančnej situácii, stará sa o dve maloleté deti a je vo vysokom štádiu tehotenstva, preto možno hodnotiť, že uvedené dôvody sú nepochybne dôvodmi osobitného zreteľa. Navrhovateľka sa momentálne nachádza v krízovom centre v B. a vzhľadom na jej životnú situáciu by bolo neefektívne a nevhodné, aby musela cestovať za účelom účasti na pojednávaní na miestne príslušný súd v Leviciach. S prihliadnutím na predmet konania, v ktorom sa rieši otázka výživného, je prenesenie miestnej príslušnosti na Okresný súd Bratislava I v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia. Delegácia podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. nijako nestiaži jej prejednanie.

So zreteľom na uvedené skutočnosti, na finančnú, sociálnu a zdravotnú situáciu navrhovateľky ako aj na to, že Okresným súdom Bratislava I bude vec prejedaná hospodárnejšie a rýchlejšie, Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava I vyhovel.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová